

Zagrożenia terrorystyczne według Białej Księgi Służby Wywiadu Zagranicznego Ukrainy z 2021 roku

Stanisław Waszczykowski

14.12.2021

THE WHITE PAPER 2021

Notatka w skrócie:

- Przyjęta w 2021 roku Biała Księga Służby Wywiadu Zagranicznego Ukrainy przedstawia katalog zewnętrznych zagrożeń dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli. Jednym z nich są zagrożenia terrorystyczne, które mogą oddziaływać na Ukrainę i jej obywateli w sposób bezpośredni i pośredni;
- według Białej Księgi SWZ bezpośrednio największym zagrożeniem terrorystycznym dla kraju jest rosyjskie sponsorowanie terroryzmu, czyli wspieranie separatystów z Doniecka i Ługańska;
- określone w dokumencie pośrednie zagrożenia terrorystyczne dotyczą możliwości ataków na instytucje państwowe lub obywateli ukraińskich poza granicami państwa, w regionach najbardziej podatnych na kryzysy.

Wstęp

23 lutego bieżącego roku Służba Wywiadu Zagranicznego Ukrainy opublikowała Białą Księgę¹, której celem jest przedstawienie oceny głównych zagrożeń dla bezpieczeństwa narodowego oraz regionalnego i międzynarodowego, mającego wpływ na Ukrainę, zdefiniowanych przez ukraiński wywiad. Ponadto dokument ma na celu przedstawienie społeczeństwu pracy wywiadu w „dzisiejszych uwarunkowaniach”.

Zasadniczo dokument składa się z czterech rozdziałów, w których określone są kwestie dotyczące: sytuacji geopolitycznej i jej wpływu na Ukrainę, oceny zewnętrznych zagrożeń dla bezpieczeństwa kraju oraz informacji o Służbie Wywiadu Zagranicznego i współpracy międzynarodowej.

Ocena zewnętrznych zagrożeń dla bezpieczeństwa narodowego Ukrainy wskazuje między innymi problem terroryzmu, który oddziałuje zarówno pośrednio, jak i bezpośrednio na Kijów.

---

¹ “*The White Paper*” of the Foreign Intelligence Service of Ukraine 2021, Foreign Intelligence Service of Ukraine, <https://szru.gov.ua/en/white-book/the-white-paper-of-the-foreign-intelligence-service-of-ukraine>, dostęp: 10.10.2021.

Bezpośrednie zagrożenia terrorystyczne

Zagrożenia terrorystyczne wskazano jako największe wyzwanie dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli, jednak nie w rozumieniu działalności międzynarodowych grup przestępczych lub organizacji ekstremistycznych. Zagrożające Ukrainie wspomniane zagrożenia terrorystyczne składają się z agresywnych działań Federacji Rosyjskiej, które kwalifikują się do sponsorowania terroryzmu.

Wspieranie grup separatystycznych przez Rosję na wschodzie Ukrainy – zarówno finansowo, jak i poprzez dostawy sprzętu wojskowego oraz doradców wojskowych – jest określane jako akt terroryzmu. Skutkiem tych działań jest śmierć lub ranienie wielu tysięcy obywateli Ukrainy oraz ich masowe przesiedlenia. Co więcej, w dokumencie podkreślono kwestię oddziaływania „rosyjskiego terroryzmu” na obywateli innych państw, którzy również ucierpieli z powodu zestrzelenia malezyjskiego samolotu MH-17 lub próby otrucia, bezpośrednio odnosząc się do sprawy Skripala i Nawalnego.

Pośrednie zagrożenia terrorystyczne

Zagrożenia terrorystyczne, które w sposób pośredni mogą oddziaływać na Ukrainę, zostały skategoryzowane w trzech aspektach:

- określono, że wysoki poziom zagrożenia terrorystycznego w państwach „kryzysowych” na Bliskim Wschodzie, w Azji Środkowej i Południowej, czy Afryce, stanowi niebezpieczeństwo dla ukraińskich instytucji i obywateli przebywających na ich terytorium;
- kolejne realne zagrożenie stanowi problem uprowadzenia cudzoziemców, w tym obywateli Ukrainy, przez grupy terrorystyczne i przestępcze, podczas ich pobytu na terenie m.in. Afganistanu, Algierii, czy Bangladeszu;
- ostatni aspekt dotyczy morskich bandytyzmu i piractwa, które stanowią zagrożenie dla życia i zdrowia obywateli Ukrainy, będących członkami załóg statków cywilnych. Wskazano najbardziej niebezpieczne regiony dla żeglugi, tj. Róg Afryki i Zatokę Gwinejską, w których aktywnie działają grupy piratów.

Wnioski:

- Biała Księga prezentuje szeroki pogląd na kwestie zagrożenia terrorystycznego, skupiając się jednak przede wszystkim na realnym niebezpieczeństwie ze strony Federacji Rosyjskiej. Działania Rosji są wprost opisane jako sponsorowanie terroryzmu, co w rzeczywistości było przedstawiane od początku 2014 roku. Pierwotnie ukraińskie przeciwdziałanie rosyjskiej agresji stanowiło Operację Antyterrorystyczną (w latach 2014-2018) – z tego wynika, że rosyjska agresja nie jest postrzegana przez Kijów jedynie pod względem zagrożenia militarnego, a stanowi wielowymiarowe wyzwanie (w tym te o naturze terrorystycznej);
- podkreślono, że rosyjski terroryzm stanowi szerszy problem, niż wyłącznie zagrożenie dla Ukrainy. Przedstawiono przykłady aktów terrorystycznych (m.in. zestrzelenie samolotu, otrucia), które mają podkreślić niebezpieczeństwo i sposoby, do których Federacja Rosyjska jest skłonna się posunąć;
- pozostałe zagrożenia terrorystyczne bazują na ogólnych globalnych trendach. Wskazane państwa lub regiony świata, szczególnie niebezpieczne pod względem występowania zamachów terrorystycznych, porwań lub piractwa odwzorowują dane dostępne m.in. w *Global Terrorism Index*.

O AUTORZE

Stanisław Waszcykowski. Podoficer rezerwy. Absolwent studiów licencjackich na kierunku Obronność na Wydziale Wojskowym Akademii Sztuki Wojennej. Student studiów magisterskich na kierunku Bezpieczeństwo Międzynarodowe i Dyplomacja na Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego ASZWoj. Praktykant w Biurze Bezpieczeństwa Narodowego. Zainteresowania badawcze obejmują zagadnienia związane z misjami i operacjami pokojowymi ONZ oraz bezpieczeństwem Ukrainy.

JEŻELI DOCENIASZ NASZĄ PRACĘ, DOŁĄCZ DO GRONA NASZYCH DARCZYŃCÓW!

Z otrzymanych funduszy sfinansujemy powstanie kolejnych publikacji.

Możliwość wsparcia to bezpośrednia wpłata na konto Instytutu Nowej Europy: 95 2530 0008
2090 1053 7214 0001 tytułem: „darowizna na cele statutowe”.